

Letnik 1, štev. 3 / (september) 2002, ISSN 1854-4096

[Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije](#)

Odgovorni in tehnični urednik, Marino Kačič

Naročnikov v digitalni in zvočni obliki: 671

Opozorilo: Avtorji prispevkov so sami odgovorni za svoja stališča!

[Domov](#) [Uredništvo](#) [Naročite se na brezplačen e-Rikoss](#)

VSEBINA

- [1. PREDSTAVITEV: Pionirji računalništva med slepimi in slabovidnimi v Sloveniji](#)
- [2. TEST: Telefonsko ter internetno bančno poslovanje in slepi/slabovidni](#)
- [3. IZ STROKE: Računalnik pri pouku geografije – 1. del](#)
- [4. POROČILO: Konferenca ICEVI - International Council for Education of People with Visual Impairment](#)
- [5. POROČILO: ICC 2002 – Mednarodni računalniški tabor](#)
- [6. NOVOSTI: Ukrivljena bela palica](#)
- [7. NOVICE: Rezacare, Interinfos, Hitrejši ADSL, Volitve Na Spletu, Web Molilnica](#)

PREDSTAVITEV: Pionirji računalništva med slepimi in slabovidnimi v Sloveniji
Ljubo Daničič

*****

Na pobudo urednika časopisa RIKOSS, sem se odločil za kratek prispevek v rubriko s simpatičnim imenom PIONIRJI RAČUNALNIŠTVA. Spoštovani kolega Tibor je kot prvi pionir napisal članek v katerem je opisal svojo pot na tej poti, pa se spodobi, da tudi sam, kot eden od pionirjev, napišem Nekaj stavkov. Zahvaljujem se uredniku za povabilo in možnost za to.

Do 26. junija 1989, popoldan sem še normalno videl na desno oko. Lahko bi rekel 110 odstotno, ker je to oko od mojega drugega leta starosti bilo edino na katerega

sem lahko videl svet okoli sebe. Levo oko sem takrat izgubil, ker je vanj priletel kamen iz skupine otrok, ki so se v bližini igrali. Bil sem v otroškem vozičku.

Leta 1990, natančneje 1. marca sem prišel v Škofjo Loko v Center slepih in slabovidnih na osnovno rehabilitacijo. Tekom rehabilitacije se je bilo potrebno odločiti kaj potem in za naprej. Skupaj s strokovnim osebjem iz Centra slepih in slabovidnih smo se odločili za študij informatike na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju kljub temu, da ni bilo računalniške opreme za to nikjer v Sloveniji. Razumevanje za to so pokazali tudi profesorji na katedri za informatiko na omenjeni fakulteti s katerimi je bil predhodno opravljen razgovor. Na fakulteti so že imeli izkušnje s slepim študentom. Tam je že, namreč, pridno študiral kolega Ivan Mlačnik. Tako sem septembra istega leta vpisal prvi letnik višje šolskega študija (VI stopnja izobrazbe).

Da bi zadeva stekla je moglo podjetje KMETIJSKA ZADRUGA AGRARIA KOPER, v katerem sem do nesreče delal, podpisati izjavo o potrebi po takem kadru po končani prekvalifikaciji. S tem je bilo zagotovljeno financiranje programa prekvalifikacije od strani Zavoda za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje.

Sam študij je do jeseni leta 1993 potekal brez lastne računalniške opreme. Brez snemalnega studija pri Zvezi društev slepih in slabovidnih, kjer so mi na kasete presneli potrebno gradivo bi se težko, če sploh izšlo.

Ko sem se prvič srečal z braillovim zaslonom, bilo je to enkrat spomladi leta 1991, sem začutil da je to to## čeprav se mi takrat niti sanjalo ni kako si bomo slepi s tem pripomočkom pomagali. Srečo sem imel, da je takrat v centru že delal g. Boris KOPRIVNIKAR kot profesor matematike in računalništva in, da je računalniško opismenjevanje slepih bil zanj velik izziv. Skupaj z ga. Magdaleno KRAJNC sta tako za projekt RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH dobila republiško nagrado za inovacije.

Tečaj po omenjenem programu smo začeli v jeseni 1991. Poskusna zajčka sva bila takrat še

ga. Sonja PUŠNIK na povečevalniku Magic in jaz na braillovem zaslonu v dos okolju.

V jeseni leta 1993 je končno prišlo do uresničitve drugega projekta kateremu smo rekli OPREMA DELAVNEGA MESTA ZA SLEPEGA. Ta projekt je takrat bil težek okoli štiri milijone tolarjev. Po takrat veljavni zakonodaji so sredstva prispevali Zavod za Invalidsko in Pokojninsko Zavarovanje v višini 75 odstotkov in KMETIJSKA ZADRUGA AGRARIA KOPER v višini 25 odstotkov.

Računalnik in braillov zaslon smo inštalirali v Centru Slepih in Slabovidnih v Škofji Loki kjer sem ves čas rehabilitacije in prekvalifikacije bival. Z g. Koprivnikarjem sva aktivnosti v zvezi z izobraževanjem na tej opremi pospešila tako, da sem do maja leta 1994 opravil z izpiti katere brez računalniške opreme nisem do takrat mogel opraviti. Iskrena zahvala gre tudi profesorjem in njih asistentom, ki so bili pripravljeni priti v Center Slepih in Slabovidnih v Škofjo Loko kjer sem izpite opravil. Tako se je 31. avgusta 1994 moja rehabilitacija in prekvalifikacija končala in začelo se je obdobje službovanja. Trenutno delam kot programer informatik v Agrariji Koper, a o tem morda kdaj drugič.

Pa še nekaj misli za nameček

Danes se z veseljem ozrem po celi Sloveniji kjer vidim kar lepo število uporabnikov računalniške opreme tako med slepimi kot med slabovidnimi. Razvoj strojne in

programske opreme je tako napredoval, da se danes slepi in slabovidni postavljamo ob bok polnočutečim uporabnikom računalniške opreme. V naših vrstah poznam tudi nekaj pravih maherjev, pa primer ko si slep v slabem letu dni po tem ko je na matičnem društvu opravil začetni računalniški tečaj, naredi svojo lastno spletno stran, pa kar nekaj spoštovanih starejših mladeničev, ki so s strahom začeli uporabljati računalniško opremo in sedaj veselo brskajo po internetu in si izmenjujejo elektronsko pošto in, še bi lahko našteval. To so dejstva ki me zelo veselijo, ker začeli smo z malimi koraki, a danes...

[Na kazalo](#)

TEST: Telefonsko ter internetno bančno poslovanje in slepi/slabovidni
Marino Kačič

*****

Večina slepih in slabovidnih je Do nedavnega bila odvisna predvsem od pomoči drugih ljudi pri izvajanju finančnih transakcij (položnice, nakazovanje denarja, pregled stanja, vezave ipd.). S sodobno tehniko postaja slep/slabovidna oseba v veliki meri samostojna glede teh opravkov. Po eni strani zato, ker lahko bere sama informacije, po drugi strani, ker storitve banke "prihajajo na dom ali v pisarno". Tak primer sta telefonska in spletna poslovalnica.

1. Telefonska poslovalnica NLB TELEDOM

Večina večjih bank danes omogoča poslovanje tudi prek telefona. Nova ljubljanska banka ponuja tako imenovan Teledom, kjer lahko komitent NLB opravi velik del tistega, kar sicer opravlja pri bančnem okencu. Poleg tega ponuja telefonski odzivnik, kjer imamo prek telefona vpogled v stanje na tekočem računu.

a) Teledom NLB

Je brezplačen način poslovanja prek telefona, ki imetnikom tekočega ali žiro računa NLB omogoča opravljanje večine bančnih storitev kar po telefonu. S Teledomom je poslovanje enostavno, od doma, iz službe ali na potovanju, vse dni v letu, 24 ur na dan. Razširjene storitve, ki jih lahko opravljate prek Teledoma so:

- različne informacije, naprimer: o stanju in prometu na računu, o Teledomu, storitvah in o bančni mreži,
- plačilo položnic in računov,
- telefonsko nakazilo,
- zahtevek za vezavo tolarskega ali deviznega depozita,
- sprejem naročil za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev na borzi,
- pošiljanje pokojninskih nakaznic na dom,
- prenos sredstev na bančni račun,
- nakazilo sredstev na željen naslov,
- nakazilo prek sistema Western Union Money Transfer,

- prošnja za odobritev oz. spremembo limita,
- zahtevkov za odobritev uporabe bančnega avtomata,
- zahtevkov za odobritev, spremembo ali ukinitvev trajnega naloga,
- zahtevkov za pošiljanje čekovnih blanketov po pošti,
- zahtevkov za potovalne čeke,
- zahtevkov za ukinitvev računa,
- zahtevkov za dvig višjih zneskov gotovine,
- zahtevkov za izpis prometa na tekočem ali žiro računu,
- zahtevkov za izpis opravljenih storitev prek Teledoma,
- zahtevkov za promocijski material ali sporočilo enoti in drugo.

Komentar

Teledom je praktičen tudi za slepe/slabovidne, saj ko pokličete na določeno brezplačno številko, se oglasi uslužbenec. Z njim kontaktirate podobno kot bi bili pri bančnem okencu. Edino kar morate povedati so identifikacijski podatki (štev. računa, geslo ipd.). Pri plačevanju pa poveste željen znesek, številko računa kamor želite nakazati ipd. Če plačujete položnice mesečno, pa vam jih da v trajno obliko, kar pomeni, da vsak naslednji mesec poveste samo znesek in sklic. enostavno in hitro. Sam sem uspešno koristil možnosti Teledoma, dokler nisem prešel na elektronsko spletno poslovanje. Uporabo Teledoma in podobnih storitev priporočam vsem ne glede na starost.

b) Telefonski odzivnik

Je brezplačna storitev preko katere imamo kadarkoli in kjerkoli na voljo informacijo o stanju na svojem tekočem ali žiro računu. Potrebujete le telefonski aparat s tonsko izbiro in že lahko izpolnite prošnjo, ki jo morate oddati v matični enoti. Uporabniki Teledoma pa lahko naročilo preprosto poveste operaterju.

Uporaba je preprosta, saj Vas glas na njem vodi skozi postopek. Pokličete na telefonsko številko (01) 477-2121, po uvodnem sporočilu vtipkate identifikacijske številke, ki jih avtomat zahteva in izvedeli boste stanje na vašem računu.

Prednosti Teledoma:

- cenejše provizije pri storitvah, npr. plačilo položnic,
- deluje 24 ur na dan,
- nobenega čakanja v vrsti,
- vse uredimo od doma,
- poslujemo prek brezplačne telefonske številke 080,
- slepi/slabovidni samostojno opravimo vse storitve, ki jih Teledom omogoča.

Več informacij o Teledomu dobite na:

Telefonu: 080 1585,

Internetu: <http://www.nlb.si/slo/teledom.html>

2. Spletna poslovalnica KLIK NLB

Klik NLB je spletna poslovalnica Nove Ljubljanske banke d.d., prek katere lahko

opravljate storitve z vsakega računalnika priključenega na internet od doma, iz službe ali iz potovanja. Na voljo vam je 24 ur na dan, vse dni v letu. Na enostaven način omogoča (tudi slepim ali slabovidnim) opravljanje veliko storitev, ki bi jih sicer morali opraviti v banki, na pošti, ali hranilnici. Prek Klika lahko iz domačega računalnika opravite naslednje bančne storitve:

- vpogled v stanje ter promet na svojem in pooblaščenem računu,
- plačevanje splošnih in posebnih položnic, ki je možno tudi z željenim datumom v prihodnosti,
- prenosi sredstev med računi v NLB in drugih bankah,
- vezava sredstev in prekinitev podaljšanja vezave sredstev,
- naročilo in blokada čekov,
- povečanje limita na tekočem računu in na plačilnih karticah,
- odpiranje in ukinitve trajnih nalogov,
- napoved dvigov večjih zneskov gotovine,
- nakazilo in prevzem gotovine prek sistema WU,
- oddaja vlog za izdajo plačilnih kartic,
- prijava izgube ali kraje kartic,
- naročilo obrazcev za različne vrste posojil,
- pošiljanje in prejemanje sporočil banke po elektronski pošti,
- pregled elektronskih sporočil, ki jih pošilja banka,
- predčasno naročilo BA/Maestro kartice,
- izvoz podatkov v tekstovne datoteke in MS Money za arhiviranje opravil in stanj.

Izgled in uporaba

Spletna poslovalnica KLIK NLB izgleda kot relativno preprosta spletna stran, do katere dostopamo z brskalnikom Internet explorer ali Netscape. Na vrhu ima dvanajst navigacijskih povezav (linkov), ki vodijo do različnih storitev in opravil. Večji del spletnega okna pa je izpolnjen z informacijami in obrazcem za vpis, s področja, kjer se trenutno nahajamo. Naprimer: izgled navadne položnice je identičen papirnati in tudi izpolnimo jo enako. Vedno imamo vpogled v stanje na račune. V arhivu pa imamo vse opravljene storitve, ki jih mi ali banka v imenu nas naredi. Naprimer: plačilo s čekom, bančno kartico, bančnim avtomatom, nakazilo plače, pokojnine, vezava sredstev, ipd.

Spletno poslovalnico Uporabljamo na zelo preprost način. Ko vstopimo, kliknemo na povezavo, ki vodi do željenega opravila in že preberemo informacije ali izpolnimo željene podatke. Potrdimo in sstvar je opravljena. Sam uporabljam to storitev in sem z njo zelo zadovoljen.

Komentar

Test je bil opravljen z Operacijskim sistemom Windows XP, spletnim brskalnikom Internet explorer 5.x in 6 ter z uporabo vmesnika za slepe Jaws 4.02 in 4.5. V vseh primerih je bila dostopnost 100 odstotna. Spletna poslovalnica je primerna za samostojno delo slepih in slabovidnih za domačo uporabo kakor tudi za službeno, Naprimer: za računovodstva, pisarne, mala podjetja ipd.

Da je dostopnost takšna se lahko zahvalimo Novi ljubljanski banki, ki je bila pripravljena prisluhniti našim potrebam že v fazi izdelave tega sistema. Januarja 1999 sem namreč pisal in izrazil željo za preizkus ali je KLIK NLB v poskusni fazi uporaben zame kot slepega uporabnika. Takoj so se odzvali in me povezali z

izdelovalcem tega programa, ki je vključil vse pripombe in predloge. Sedaj se pri NLB pripravlja prenova in širitev tega sistema in zagotovili so, da so še naprej odprti za sodelovanje. Če imate predlog za izboljšavo ali spremembo Klika NLB, prosim napišite mi, in posređoval bom sugestije naprej.

Prednosti Spletne poslovalnice KLIK NLB:

- nižje provizije pri vseh storitvah,
- deluje 24 ur na dan,
- ni potrebnega čakanja v vrsti,
- vse opravimo iz domačega ali prenosnega računalnika od koderkoli,
- popolna samostojnost slepih/slabovidnih pri vseh opravilih, ki jih omogoča Klik NLB.

Dodatne informacije:

Internet: <http://www.nlb.si/klik.nlb/uvod.html>

E-pošta: Klik@nlb.si

[Na kazalo](#)

IZ STROKE: Računalnik pri pouku geografije – 1. del

Roman Brvar, Tiflopedagog - predmetni učitelj zgodovine in geografije

Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana

*****

Za vsakdanje delo in učenje potrebujemo vse več informacij. Prav informacija je za slepega izrednega pomena in na srečo tudi računalniška tehnologija postaja vse bolj dostopna slepim. Računalnik slepemu ali slabovidnemu učencu lahko delo le olajša, nikakor pa ne more nadomestiti prizadetega vida. Da pa je lahko računalnik koristen pripomoček za učenje in sredstvo sporazumevanja, se je v veliki meri potrdilo pri pouku.

Komunikacija in specialna znanja

V procesu celovitega usposabljanja in šolanja slepih in slabovidnih v Zavodu za slepo in slabovidno mladino učenci poleg predpisanega učnega načrta za redno osnovno šolo osvojijo tudi posebna znanja iz komunikacije. Komunikacija obsega skupek svojevrstnih znanj, ki omogočajo slepim in slabovidnim učencem lažje povezovanje z okoljem. Na področju računalništva so to predvsem: strojepisje (desetprstno slepo tipkanje na pisalnem stroju in računalniku), računalništvo in spoznavanje ter uporaba prilagojene računalniške opreme za slepe in slabovidne. Multimedija in druga standardna programska oprema, ki omogoča delo tudi z zvokom ali je prilagojena invalidom.

Komunikacija je za slepega temeljnega pomena. Prav internet pa omogoča kakovostno komunikacijo oz. povezavo slepega in slabovidnega z okoljem. Pri tem je potrebna vsaj naslednja minimalna prilagojena računalniška oprema (Braillov zaslon, Jaws, Govorec, Zoomtext).

Multimedijski programi in razna dodatna oprema npr. programi povečav, internet, so realnost. Računalniška tehnologija že danes omogoča več oblik in poti do informacij, kar vse bolj izkoriščamo tudi pri pouku. Dodatna računalniška oprema omogoča zelo široko uporabo raznih video-zvočnih in tipnih poti pri pouku.

Osnovni pogoji za uspešno delo slepega ali slabovidnega učenca na računalniku

- Osnovna računalniška opismenjenost,
- Znanje desetprstnega slepega tipkanja,
- Upravljanje s posebno dopolnilno računalniško opremo,
- Obvladovanje dela s posebnimi programi (Jaws, Zoom text),
- Obvladovanje sredstev komunikacije,
- Znanje braillove pisave...

Prilagoditve osebnega računalnika za slepe

Izpostavil bi le nekaj programske opreme in perifernih enot, ki jih slepi uporabljajo pri pouku.

Poleg standardnega osebnega računalnika se uporablja še naslednja posebna oprema in programi:

- Braillov zaslon,
- Braillov in običajni tiskalnik,
- Optični čitalec s posebnim programom za razpoznavo tiskanih besedil,
- Zvočna tipna slika (NOMAD),
- Zvočni izhod s programom in sintetizatorjem govora - Jaws,
- Elektronska beležnica (Elobox),
- Modem – internet,
- Multimedia.
- program za snemanje zvočnih datotek
- Uporaba prenosnega računalnika z vso opremo (internet, zvočni izhod, Jaws, Braillov tiskalnik, optični čitalec, CD-enota),

Kombinacija brajevega zaslona z optičnim čitalcem, brajevim tiskalnikom in zvočnim izhodom slepemu omogoča delo na računalniku.

Brajev računalniški zaslon

Brajev zaslon je stranska enota za delo na računalniku. Slepemu zamenjuje zaslon. Preko nje lahko slepi učenec dela z besedilom, jih dopolnjuje ali pa prebira vsebine. Slepemu učencu omogoča, da bere, preverja ali piše tekst na računalniku. Brajev zaslon do neke mere slepemu nadomešča zaslon (zajame le del zaslona). Slepi lahko tekst bere, ga ureja ali vpisuje odgovore, s posebnimi programi Jaws pa lahko dela tudi v Windowsih. Delo sproti preverja z otipom črk ali s sluhom (sintetični govor).

Računalniški zaslon je v znakovnem načinu dela razdeljen na 25 vrstic in 80 stolpcev (opomba: to velja za DOS sistem). Brajev zaslon, ki je uporaben predvsem v znakovnem načinu dela, omogoča prikaz ene vrstice zaslona. V eni brajevi celici je možno prikazati en brajev znak, ki je kombinacija dvignjenih in spuščjenih točk. Učenci tako na računalniku samostojno pišejo referate, rešujejo teste ali dopolnjujejo

odgovore. Braillov zaslon vsebuje od 40 do 80 celic, razporejenih v eno ali dve vrsti. Za delo na računalniškem brajevem zaslonu sta osnovni celici dodani še 7. in 8. pika. 7. pika omogoča veliko začetnico, 8. pika pa pomeni številko.

Prilagoditve osebnega računalnika za slabovidne

Za slabovidne opremljen osebni računalnik omogoča povečave učnih vsebin, ki jih koristijo slabovidni učenci s programom CAR in MAGIC. Izjemno kakovostne so povečave v CAR programu. V tem programu lahko besedilo različno povečujemo, obarvamo črke in ozadje, prebiramo tekst v eni vrsti ali stran za stranjo. Povečevalnik zaslonske slike (Zoom text, Magic, CAR, Lupex Winmagic), Poleg standardnega osebnega računalnika je potrebna še naslednja posebna oprema in programi:

- Večji zaslon (od 17" do 21"),
- Programi povečav (Zoom text, CAR, Magic, Lupex, itd.),
- Zvočna knjiga (Govorec),
- Večji kurzor,
- Multimedija,
- Nomad.

Drugo polovico članka si preberite v naslednji številki

[Na kazalo](#)

POROČILO: Konferenca ICEVI - International Council for Education of People with Visual Impairment

Damijana Dušak

Zavod za slepe in slabovidno mladino Ljubljana

*****

Od 27. 7. do 2. 8. 2002 je na Nizozemskem potekala 11. ICEVI svetovna konferenca za slepe. Istočasno je potekalo tudi praznovanje 50 obletnice organiziranega delovanja slepih in slabovidnih.

Vse aktivnosti so potekale pod geslom New Visions Moving Towards an Inclusive Community ali Novi pogledi na vključevanje v širšo skupnost.

Na konferenci je bilo prisotnih preko 600 udeležencev iz 92 držav.

Poleg treh glavnih predavanj so vzporedno potekala predavanja in delavnice z naslednjimi naslovi:

1. Izobraževanje v integraciji (37 prispevkov)
2. Večkratno prizadeti slepi in slabovidni otroci (25 prispevkov)
3. Ocenjevanje-ugotovitve (8 prispevkov)

4. Slabovidnost (11 prispevkov)
5. Osebna priprava (5 prispevkov)
6. Družina (12 prispevkov)
7. Raziskave (10 prispevkov)
8. Profesionalno sodelovanje (4 prispevki)
9. Dostop do informacijske tehnologije (13 prispevkov)
10. Vsakodnevna opravila in veščine (17 prispevkov)
11. Dostop do izobraževanja (12 prispevkov)
12. Spremembe v družbi (4 prispevki)
13. Nove oblike pomoči (15 prispevkov)

Ob predavanjih so si obiskovalci konference lahko ogledali še 32 predstavitev na plakatih in razstavo pripomočkov za slepe in SV devetnajstih proizvajalcev (Švedske, Nizozemske, ZDA, Nemčije, Anglije in Slovaške..).

Na konferenci so bili prisotni tudi predstavniki iz Slovenije: 2 iz Centra slepih in slabovidnih iz Škofje Loke in trije iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino iz Ljubljane.

Gospod Roman Brvar iz ZSSM je predstavil svoje delo z naslovom Geografija nekoliko drugače, gospa Damijana Dušak pa je predstavila svoje delo in delo slepih učencev z naslovom Tudi mi se učimo kemijo.

Na konferenci je bilo izvoljeno tudi novo predsedstvo ICEVI. Dosedanjega evropskega predsednika, gospoda dr. Hermana A. A. Gresnigha iz Nizozemske, je zamenjal gospod Eberhard Fuchs iz Nemčije.

Naj omenim še to, da smo slepi in slabovidni bogatejši še za eno strokovno revijo z naslovom The Educator. Revija European Newsletter in The Educator sta dosegljivi na medmrežju pod naslovom: www.icevi-europe.org

Zaključila bi z mislijo Helen Keller: Verjamem, da lahko naše misli naredijo nekaj velikega, mi pa te sanje lahko uresničimo.

[Na kazalo](#)

POROČILO: ICC 2002 – Mednarodni računalniški tabor

Kraj: Loughborough, Velika Britanija

Davor Krajec

*****

Računalniška pismenost je v času, ko smo priča bliskovitemu razvoju informacijskih tehnologij bistvenega pomena tudi za slepo in slabovidno, šolajočo se mladino

Sijajna ideja o računalniškem taboru za slepe in slabovidne se je porodila PRED Desetimi leti prof. dr. Klausu Miesenbergerju iz Linza v Avstriji. Temeljno leto ICC-ja (ICC => International Computer Camp) je bilo 1993. Primarni cilj računalniškega tabora je spoznati udeležence z novimi informacijskimi tehnologijami ter s prilagojeno strojno in programsko opremo, katera omogoča zadovoljiti specifične potrebe posameznega uporabnika pri rabi novih tehnologij. Tabor pa ni enolično zasnovan, saj omogoča udeležencem poglobljen pregled v problematike s katerimi se srečujejo drugi mladi po Evropi. Nenazadnje se lahko posameznik seznanji z možnostmi študija v tujini in z morebitnimi kasnejšimi zaposlitvenimi možnostmi.

Organizatorjem je letos že devetič zapored uspelo izpeljati računalniški tabor v najboljši možni luči.

Letos avgusta smo se tabora udeležili tudi dijaki in študent iz Slovenije pod vodstvom nacionalne koordinatorke za Slovenijo gospe mag. Vanje Kiswarday iz Inštituta Jožef Štefan in profesorice računalništva in informatike gospe Mateje Jenčič iz Centra slepih in slabovidnih Škofja Loka.

Udeleženci letošnjega tabora smo imeli možnost izbora štiridesetih tematsko povsem različnih delavnic. Delavnice so pokrivalo širok spekter uporabniških programov. Poskrbljeno je bilo za začetnike, pa tudi za bolj izkušene uporabnike programske opreme. Začetniki so se tako lahko seznanili z osnovami pisarniških programov, tisti bolj veščji dela z računalnikom pa so svoje sive celice preizkušali v programskem jeziku Delphi, ki je predstavnik programskih jezikov objektno usmerjenega programiranja temelječega na Pascalu. Da pa nebi cele dneve presedeli za računalniškimi ekrani smo lahko izbirali tudi delavnice, kjer smo npr. preizkusili svoje spretnosti v kuhinji ali pa poglobljali znanje angleškega jezika. Po napornem dnevu je sledil družaben večer popestren z različnimi športnimi aktivnostmi. Udeleženci so se tako lahko preizkusili v plezanju, veslanju, lokostrelstvu, plavanju, vožnji s štiricikli in še veliko drugimi športi. Kot bi trenil, že je bila tu zaključna zabava, popestrena z predstavitev držav udeleženk, vsaka s svojo izvirno animacijo. Naslednje jutro smo vsi neprespani "pobasali" svoje ogromne nahrbtnike in s taksijem oddrveli do železniške postaje, kjer je vsakomur postalo jasno, da je konec enkratne avanture v Veliki Britaniji.

Kolektivno mnenje udeležencev je, da smo pridobili nova znanja, spoznali vrstnike iz cele Evrope, poglobili znanje angleščine, kar pa je bil tudi namen ICC-ja. Skupaj smo si še enkrat za slovo zapeli našo himno z edinstvenim naslovom ICC is camp for me.

[Na kazalo](#)

NOVOSTI: Ukrivljena bela palica

Prevedla, *Damijana Dušak*

*****

Bela palica za slepe je dobila novo obliko. Razvili so jo na Nizozemskem leta 1998 v rehabilitacijskem inštitutu SENSIS in je bila tudi strokovno preizkušena. Predstavljena je bila na 11. ICEVI konferenci na Nizozemskem.

Dobavitelj pripomočkov za slepe WORLDWIDE VISION ima na razpolago dve vrsti ukrivljenih belih palic: zložljivo in nezložljivo. Po trditvah proizvajalcev obe zadovoljujeta zahteve uporabnikov.

Prednosti ukrivljene palice

Edinstvena oblika skrivljene bele palice omogoča boljše gibanje od običajne ravne bele palice.

Spodnji del palice je ukrivljen, tako je večji del palice bližje tlem in le ta omogoča odkrivanje ali dotikanje predmetov, ki so tik ob tleh. Z ukrivljeno palico se odkrije ovire pri tleh bolje in prej kot z navadno belo palico. Pri odkrivanju ovir ne pomaga samo konica palice, ki je namenjena odkrivanju površine, pač pa tudi upognjeni del (oblika smetišnice), ki poveča varnost uporabnika predvsem na cesti oz. ulici. Skrivljena bela palica se lahko uporablja v kombinaciji z okroglo konico.

Uporaba

Uporablja se jo na isti način kot tradicionalno ravno belo palico.

Edina razlika je v držanju upognjenega dela palice. Ta mora biti obrnjen navzdol. To dosežete s preprostim držanjem palice. Teža palice zagotovi, da se bo upognjeni del avtomatično obrnil navzdol v pravi položaj.

Palica se ob dotiku ovire obrne. To je za uporabnika znak- dodatna informacija.

Uporaba te palice zahteva predhodna osnovna znanja za uporabo bele palice.

Zložljiva palica je sestavljena iz treh delov, ki so povezani z dvojno elastično vrvico. Raztezanje in spravljanje palice je popolnoma enako kot pri standardni beli palici.

Informacije

Cena: zložljiva stane 45 EUR, nezložljiva pa 36 EUR,

Več si preberite na: www.worldwidevision.nl

[Na kazalo](#)

NOVICE: Rehacare, Interinfos, Hitrejši ADSL, Volitve Na Spletu, Web Molilnica
Pripravil, *Marino Kačič*

*****

REHACARE 2002 - mednarodni sejem specialne in rehabilitacijske opreme
Od 23. do 26. oktobra 2002, bo v Düsseldorfu (Nemčija) potekal trinajsti mednarodni sejem rehabilitacijske in specialne opreme.

Oglejte si: www.rehacare.de

DVAKRAT HITREJŠI ADSL

Od začetka septembra SIOL ponuja dvakrat hitrejši prenos podatkov, v dveh paketih. STANDARDNI za 8.067 SIT mesečno, s hitrostjo do 1 Mb/s in KOMFORTNI za 9.900 SIT mesečno, s hitrostjo do 2 Mb/s. Oba vključujeta neomejen dostop do interneta, fiksni IP, enaslov s predalom in 10 MB za predstavitev na spletu.

Oglejte si: www.siol.net

INTERINFOS 2002 - medregionalna prireditev za informacijsko družbo

Od 21. do 25. oktobra bo v Cankarjevem domu potekala prenovljena izobraževalna in sejemska prireditev, ki ponuja gospodarskemu, upravnemu, znanstveno-raziskovalnemu in izobraževalnemu področju priložnost za iskanje in predstavitev najboljših rešitev, ki izboljšujejo dostop do storitev in ponujajo uporabnikom čim več znanj in veščin.

Oglejte si: www.infos.si

SPREMLJANJE VOLITEV PO INTERNETU

Od letos naprej bomo lahko spremljali predsedniške in lokalne volitve tudi na spletu. Na novi spletni strani volitve.si bodo na voljo informacije ter dnevni povzetki novic, objavljenih v slovenskih medijih, povezane z volilno tematiko. Tako bo možno na enem mestu prebrati vse izjave politikov ne glede na to ali so bile objavljene v časopisu na radiu ali televiziji.

Oglejte si: www.volitve.si

MOLILNI CENTER NA INTERNETU

Na Škotskem so v začetku septembra v eni najstarejših cerkva Rosslyn (zgrajeni okoli leta 1446), ponudili »e-molilno« službo. Verniki pošljejo svoje želje, v cerkvi jih natisnejo in nato pri obredu »ponudijo bogu«. Odziv je menda nad vsemi pričakovanji.

Oglejte si: www.scottishepiscopal.com

[Na kazalo](#)

=====

=====

Oblika, ime in vsebina e-revije RIKOSS so avtorsko zaščiteni. Protizakonito je kopiranje, posredovanje ali kakršna koli drugačna uporaba brez pisnega dovoljenja uredništva. Revijo ste v skladu s 45a. členom Zakona o varstvu potrošnikov prejeli na osnovi vaše prijave na spletnih straneh revije Rikoss ali na osnovi vaše ali prijateljeve elektronske prijave. V primeru, da ste pomotoma dobili e-revijo vas prosimo, da nam sporočite in izbrisali vas bomo iz seznama naročnikov.

Predloge/priporobe, naročila/odjavo, pišite v [Uredništvo](#)
[Tu pa odsrfate Na domačo stran Rikoss](#)

